

Η ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ- ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΕΟ ΔΕΠΠΣ ΚΑΙ ΑΠΣ:

ΔΥΟ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ
PROJECT

ΣΟΦΙΑ Κ. ΖΕΡΔΕΛΗ
ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ

Η ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

- Η γλώσσα , ως κατεξοχήν διαθεματικό και διεπιστημονικό αντικείμενο, προσφέρεται για την άσκηση των μαθητών στη συνολική, «ολιστική» ανάγνωση θεμάτων ή εννοιών, που συνάγονται από τη μελέτη κειμένων, τα οποία πλαισιώνουν κάθε διδακτική ενότητα.

Επιπλέον με τη διαθεματικότητα επιδιώκεται:

- Η παραγωγή πολυτροπικών κειμένων
- Η κατανόηση των γραμματικοσυντακτικών φαινομένων μέσα από τη χρήση τους (λειτουργική χρήση της γλώσσας) και
- Η εμπέδωσή τους μέσα από δραστηριότητες (όπως σχέδια εργασίας/projects).

ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (PROJECT)

Η εφαρμογή του σχεδίου εργασίας κατά την εκπόνηση των διαθεματικών εργασιών προτιμήθηκε, διότι το *project* αποτελεί μία διδακτική προσέγγιση που:

1. Έχει ως αφετηρία τα ερωτήματα των μαθητών
2. Αξιοποιεί παράλληλα όλα τα μαθήματα του αναλυτικού προγράμματος
3. Προωθεί την ομαδοσυνεργατική μέθοδο και
4. Εστιάζεται στην απόκτηση της γνώσης με βιωματικές μεθόδους.

ΣΤΑΔΙΑ- ΦΑΣΕΙΣ ΕΝΟΣ PROJECT

Η υλοποίηση ενός σχεδίου εργασίας ακολουθεί μια σειρά από στάδια- φάσεις, που τα όριά τους μερικές φορές δεν είναι απολύτως ευκρινή. Ως τέτοια στάδια, με τη σειρά που συνήθως υλοποιούνται ,είναι:

1. Αφόρμηση
2. Ανάλυση του θέματος
3. Καθορισμός στόχων και δραστηριοτήτων
4. Κατανομή- επιμερισμός έργου σε ομάδες εργασίας
5. Διεξαγωγή δραστηριοτήτων
Συλλογή δεδομένων:
 - Βιβλιοθήκη και Διαδίκτυο
 - Βίντεο και CD
 - Επιτόπια Παρατήρηση
 - Συνέντευξη
6. Επεξεργασία δεδομένων
(Αναλύσεις και ταξινομήσεις δεδομένων)
7. Διαδικασίες συντονισμού
8. Σύνθεση και επιμέλεια του έργου
9. Παρουσίαση συμπερασμάτων
10. Αξιολόγηση

ΠΡΩΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ

«**ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ**», Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ 3ΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ: «**ΦΙΛΟΙ ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ**».

ΤΙΤΛΟΣ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: « *Η φιλία των ανθρώπων: από το παρελθόν στο παρόν*».

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ:

Αφορμή για την επιλογή του συγκεκριμένου θέματος αποτέλεσε το ενδιαφέρον και η ευαισθητοποίηση των μαθητών του σχολείου μας πάνω στο θέμα της φιλίας, δεδομένης της ιδιαιτερότητας του συγκεκριμένου σχολείου ως διαπολιτισμικού, όπου συνυπάρχουν διαφορετικές πληθυσμιακές ομάδες μαθητών.

ΑΦΟΡΜΗΣΗ

A. Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ,

που αναπτύχθηκε με τους μαθητές, κατά τη διδασκαλία των εισαγωγικών κειμένων της τρίτης ενότητας του βιβλίου της Ν. Γλώσσας.

B. Η ΕΚΔΗΛΩΣΗ συγκρουσιακών καταστάσεων μεταξύ μαθητών, που εκδηλώθηκαν στο χώρο του σχολείου.

■ ΣΤΟΧΟΣ

Η παρούσα διαθεματική δραστηριότητα είχε ως **στόχο** τη σύνταξη μιας απλής εργασίας, που θα παρουσίαζε την πορεία της φιλίας μέσα στο χρόνο (από το παρελθόν στο παρόν) και θα προέβαλλε τη διαχρονικότητα της αξίας της φιλίας στη ζωή του ανθρώπου.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΤΟΧΟΙ:

Επιδιώξαμε οι μαθητές να:

- Αναπτύξουν την αισθητική τους αντίληψη
- Διευρύνουν τη φαντασία τους
- Καλλιεργήσουν τις δεξιότητές τους
- Προσεγγίσουν ποικίλα γνωστικά αντικείμενα(Ιστορία, Αρχαία Ελληνική Γραμματεία, Λογοτεχνία, Αισθητική Αγωγή, Μουσική).

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ: 6 διδακτικές ώρες

ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ:

Χώρος- Χρόνος, Επικοινωνία, Πολιτισμός, Μεταβολή- Εξέλιξη

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- Η εκπόνηση του σχεδίου εργασίας στηρίχθηκε στην **ομαδοσυνεργατική** μέθοδο. Οι μαθητές χωρίστηκαν σε 4 ομάδες. Κάθε ομάδα ανέλαβε να συγκεντρώσει υλικό και να παρουσιάσει μια συνθετική εργασία πάνω στις παρακάτω θεματικές ενότητες:
 1. Τη φιλία στην πορεία της ιστορίας
 2. Τη φιλία στη σύγχρονη πνευματική δημιουργία
 3. Τη φιλία στην καθημερινή ζωή
 4. Την ύπαρξη ή όχι πραγματικής φιλίας στις μέρες μας

ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

1.

Α΄ ΟΜΑΔΑ: Η ΦΙΛΙΑ ΣΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Οι μαθητές αυτής της ομάδας συγκέντρωσαν υλικό από ιστορικά κείμενα, από κείμενα της αρχαίας ελληνικής γραμματείας(Ομήρου Οδύσσεια, (Οδυσσέας-Μέντης), Ομήρου Ιλιάδα,(Αχιλλέας-Πάτροκλος), Πλάτωνα (Κρίτων) Αριστοτέλη, Ξενοφώντα (Ο Σωκράτης για τη φιλία), Πλούταρχο και από το μάθημα των Καλλιτεχνικών (πίνακες ζωγραφικής). Οι μαθητές ανέτρεξαν σε σχολικές βιβλιοθήκες, σχολικά εγχειρίδια και στο Διαδίκτυο για τη συλλογή του υλικού. Κατά τη φάση της σύνθεσης της εργασίας οι μαθητές δημιούργησαν δύο αφίσες για την τάξη τους.

- **Β' ΟΜΑΔΑ: Η ΦΙΛΙΑ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ**

Οι μαθητές της ομάδας αυτής ανέλαβαν να μελετήσουν την πορεία της φιλίας στη σύγχρονη πνευματική δημιουργία. Συγκέντρωσαν υλικό από το χώρο της μουσικής, της λογοτεχνίας και του κινηματογράφου. Στη συνέχεια δημιούργησαν λεύκωμα, στο οποίο παρέθεσαν έργα της σύγχρονης λογοτεχνικής και κινηματογραφικής παραγωγής. Αξιοσημείωτο ήταν το ενδιαφέρον των παιδιών να συμπεριλάβουν στο λεύκωμα και δικό τους υλικό -κείμενα και ποιήματα- σχετικά με τη φιλία.

- **Γ' ΟΜΑΔΑ: Η ΦΙΛΙΑ ΣΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ**

Η ομάδα αυτή παρουσίασε την αξία της φιλίας στην καθημερινή ζωή. Οι μαθητές συγκέντρωσαν άρθρα από εφημερίδες, φωτογραφικό υλικό από περιοδικά, κόμικς(Αστερίξ-Οβελίξ), εικόνες και κείμενα, τα οποία συνέθεσαν και έφτιαξαν κολάζ- αφίσα για την τάξη τους.

Δ' ΟΜΑΔΑ: ΥΠΑΡΧΕΙ ΣΤΙΣ ΜΕΡΕΣ ΜΑΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΦΙΛΙΑ Η ΟΧΙ;

Οι μαθητές αυτής της ομάδας χωρίστηκαν σε δύο υποομάδες. Με αφορμή συζήτηση που έγινε στην τάξη και θέμα έκθεσης που τέθηκε στους μαθητές, η πρώτη υποομάδα ανέλαβε να υποστηρίξει την άποψη ότι σήμερα υπάρχει αληθινή φιλία, παρουσιάζοντας τα επιχειρήματά της και η δεύτερη την αντίθετη άποψη, ότι δηλαδή στις μέρες μας απουσιάζει η πραγματική φιλία (στο σημείο αυτό παρέπεμψε στο κείμενο «Ο πιστός φίλος», του Όσκαρ Ουάιλντ). Τις δύο αντικρουόμενες απόψεις – με τα επιχειρήματά τους – παρέθεσαν οι μαθητές σε αφίσα- κολάζ για την τάξη τους.

Τελειώνοντας η κάθε ομάδα τις δραστηριότητές της, παρουσίασε τις εργασίες της στην τάξη.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ

«**ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ**», Α' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ 3ΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ: «**ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ**».

ΤΙΤΛΟΣ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: *«Ήσυχες γραφικές παραλίες ή πολυσύχναστα τουριστικά θέρετρα;»*

ΑΦΟΡΜΗΣΗ: Συζήτηση με τους μαθητές με αφορμή την ανάγνωση των εισαγωγικών κειμένων της 3ης ενότητας του σχολικού βιβλίου «*Ας γνωρίσουμε τη Σαλαμίνα*»,
«*Πάνω από τη Μυτιλήνη*».

ΣΤΟΧΟΙ:

- Η γνωριμία των παιδιών με τις ομορφιές της Ελλάδας (τουριστικά θέρετρα και γραφικές παραλίες).
- Η επαφή των μαθητών με **περιγραφικά, επιχειρηματολογικά και πολυτροπικά** κείμενα. ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ:
 - *Η σύνταξη ενός πρώτου απλού περιγραφικού κειμένου.*
 - *Η παραγωγή λόγου με αξιοποίηση επιχειρημάτων.*
 - *Η συστηματική μελέτη πολυτροπικών κειμένων και η συνειδητοποίηση του ρόλου της εικόνας στη μετάδοση ενός μηνύματος κειμένου.*
 - *Η διαθεματική αξιοποίηση του πολυτροπικού κειμένου, μέσα από την προσέγγιση ποικίλων γνωστικών αντικειμένων(κείμενο, εικόνα, πίνακες, διαγράμματα).*

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ: 6 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ

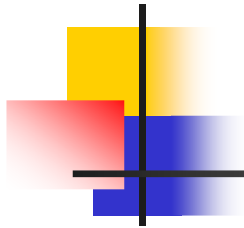
Η ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΕ ΕΝΑ ΣΥΝΘΕΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΜΕ ΠΕΝΤΕ ΣΤΑΔΙΑ:

1. Διερεύνηση πηγών και συλλογή υλικού. Συγκεντρώθηκαν κείμενα και εικόνες, φωτογραφίες και σκίτσα, που αφορούσαν ήσυχες παραλίες από τη μια και τουριστικά θέρετρα από την άλλη, από περιοδικά, εφημερίδες, τουριστικούς οδηγούς, λογοτεχνικά έργα, εγκυκλοπαίδειες, διαδίκτυο, σχολικά βιβλία.
2. Οργάνωση και ταξινόμηση υλικού και παραγωγή γραπτού λόγου (περιγραφικών κειμένων).
3. Παραγωγή γραπτού λόγου- Επιχειρήματα
4. Διενέργεια μικρής έρευνας για την κατασκευή **πολυτροπικού** κειμένου. Στο στάδιο αυτό συνεργάστηκαν οι καθηγητές των Μαθηματικών και της Πληροφορικής (στατιστικά διαγράμματα και συνοδευτικά κείμενα).
5. Ενσωμάτωση των δύο οδηγών διακοπών σε αφίσες, που φτιάχτηκαν από τους μαθητές.

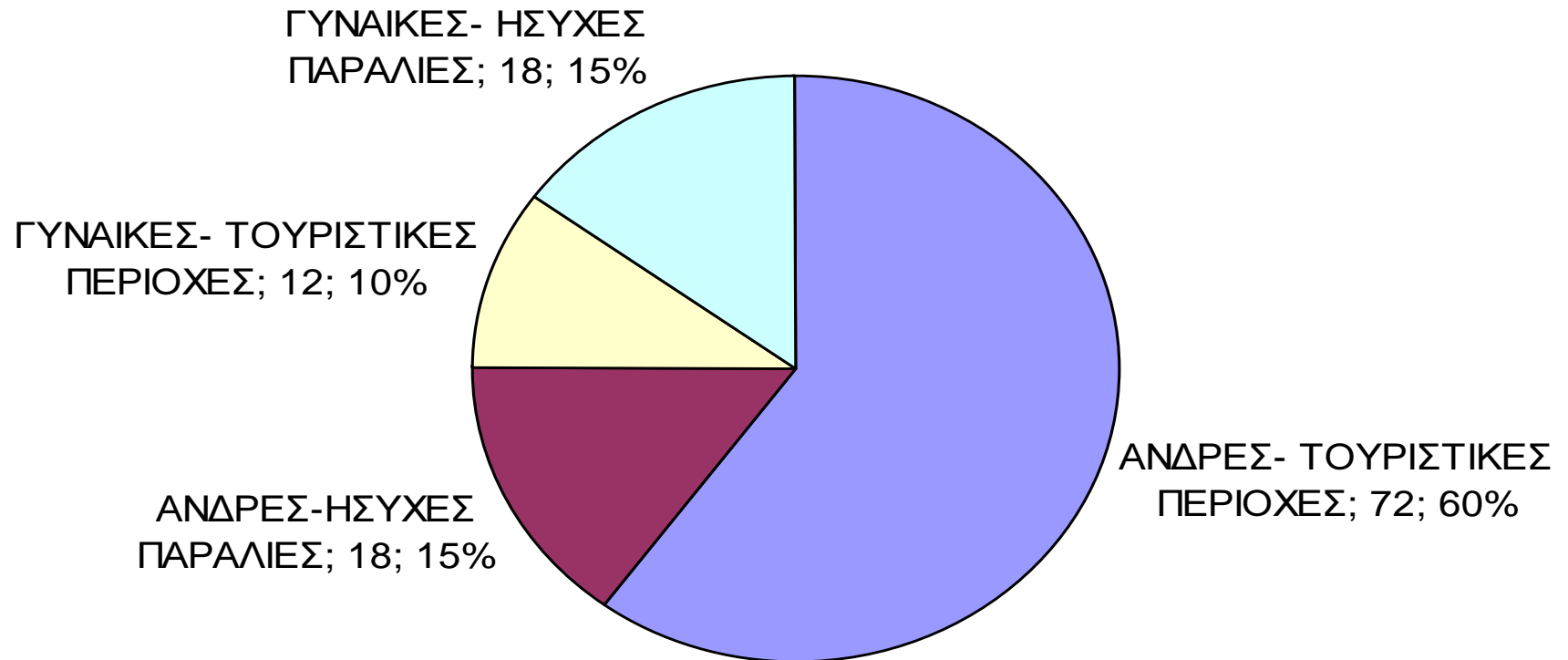
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ:

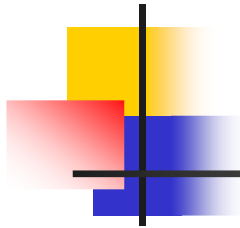
Οι μαθητές χωρίστηκαν σε τρεις ομάδες

- **Α΄ ΟΜΑΔΑ:** Οι μαθητές οργάνωσαν το υλικό που βρήκαν, έβαλαν τίτλους, πρόσθεσαν σχόλια στις εικόνες, έγραψαν περιγραφές στα τοπία και έφτιαξαν πόστερ/ αφίσες για την τάξη τους.
- **Β΄ ΟΜΑΔΑ:** Οι μαθητές έγραψαν ένα κείμενο τριών παραγράφων με επιχειρήματα υπέρ των διακοπών σε ήσυχες γραφικές παραλίες και ένα άλλο υπέρ των διακοπών σε πολυσύχναστα τουριστικά θέρετρα. Αξιολόγησαν τα κείμενα και πρόσθεσαν τα συμπεράσματα στις αφίσες.
- **Γ΄ ΟΜΑΔΑ:** Οι μαθητές πραγματοποίησαν μικρή έρευνα ρωτώντας 120 ανθρώπους από το σχολικό, το οικογενειακό και το ευρύτερο οικογενειακό περιβάλλον αν προτιμούν διακοπές σε μια ήσυχη γραφική παραλία ή σε ένα πολυσύχναστο τουριστικό θέρετρο. **Απέδωσαν σχηματικά τα αποτελέσματα της έρευνας με διάφορα γραφήματα και εξήγησαν με ένα σύντομο συνοδευτικό κείμενο τι παρουσιάζουν οι παραστάσεις.**

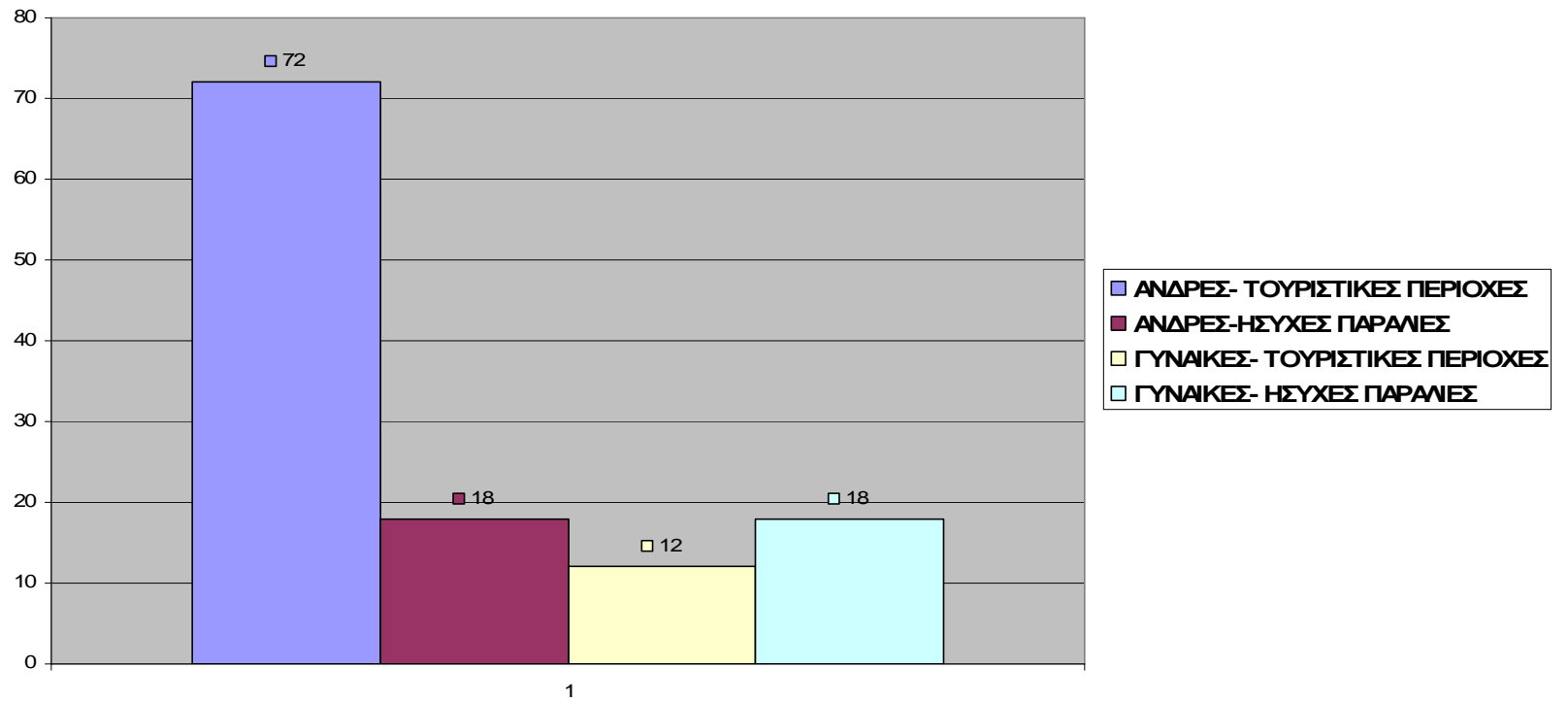
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΛΙΕΣ Ή ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΡΗ;

ΕΡΕΥΝΑ- ΡΑΒΔΟΓΡΑΜΜΑ

ΕΡΕΥΝΑ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

- Ένα από τα βασικά εργαλεία, για να γίνει το περιεχόμενο του μαθήματος ελκυστικότερο ,είναι η διαθεματική προσέγγιση, η οποία ενισχύει τη δυνατότητα συμμετοχής όλων των μαθητών. Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες, αναζητούν στοιχεία και συλλέγουν τα ίδια πληροφορίες. Έτσι τα αλλόγλωσσα παιδιά, που έχουν αδυναμία να εκφραστούν στη δεύτερη γλώσσα, μέσα από τέτοιες παρεμβάσεις μαθαίνουν χωρίς να φοβούνται το λάθος, μέσα σε ένα περιβάλλον συνεργασίας και διαλόγου. Μαθητές, που παρουσίαζαν μεγάλη αδυναμία στην κατανόηση της Ν. Ελληνικής και πολλές φορές επεδείκνυαν αδιαφορία και προβληματική συμπεριφορά, ανταποκρίθηκαν με ιδιαίτερο ενδιαφέρον σε διαθεματικές δραστηριότητες.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ

